



Zahteva po verski pripadnosti za delovno mesto v okviru cerkve mora biti predmet učinkovitega sodnega nadzora

To zahtevo morajo nujno in objektivno glede na etiko cerkve narekovati narava ali pogoji izvajanja zadevne poklicne dejavnosti in mora biti v skladu z načelom sorazmernosti

Vera Egenberger, ki ne pripada nobeni veroizpovedi, se je leta 2012 prijavila na delovno mesto, ki ga je razpisalo združenje Evangelisches Werk für Diakonie und Entwicklung (evangeličansko združenje za diakonske naloge in razvoj, Nemčija). Šlo je za zaposlitev za določen čas za projekt, ki se je nanašal na pripravo vzporednega poročila o Mednarodni konvenciji Združenih narodov o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije. Delovno mesto je zajemalo tako zastopanje diakonata Nemčije v razmerju do političnih subjektov in javnosti kot tudi koordinacijo postopka sestavljanja mnenja znotraj združenja. V skladu s ponudbo o zaposlitvi bi morali biti kandidati člani evangeličanske cerkve ali cerkve, članice delovne skupnosti krščanskih cerkva v Nemčiji. V. Egenberger ni bila povabljena na razgovor. Ker je menila, da je bila diskriminirana na podlagi vere, je združenje Evangelisches Werk tožila pri nemških sodiščih in predlagala, naj se mu naloži plačilo odškodnine v višini 9788,65 EUR.

Bundesarbeitsgericht (zvezno delovno sodišče, Nemčija), ki je obravnavalo zadevo, je Sodišču predlagalo, naj v tem okviru razlaga Direktivo o prepovedi diskriminacije,¹ ki se nanaša na varstvo temeljne pravice delavcev, da niso diskriminirani, med drugim na podlagi vere ali prepričanja. Vendar ta direktiva upošteva tudi pravico do avtonomije cerkva (in drugih javnih ali zasebnih organizacij, katerih etika temelji na veri ali prepričanju), priznane v pravu Unije, zlasti v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah.

Tako je v direktivi določeno, da cerkev (ali druga organizacija, katere etika temelji na veri ali prepričanju) lahko določi zahtevo, povezano z vero ali prepričanjem, če glede na naravo zadevne dejavnosti ali okvir, v katerem se izvaja, „vera ali prepričanje predstavlja bistveno, legitimno in upravičeno poklicno zahtevo glede na etiko organizacije“. Bundesarbeitsgericht v zvezi s tem navaja, da se mora v skladu s sodno prakso Bundesverfassungsgericht (nemško zvezno ustavno sodišče), ki se nanaša na pravico cerkva do samoodločbe, sodni nadzor nad spoštovanjem teh meril v Nemčiji omejiti na preverjanje sklepčnosti na podlagi tega, kako se verska skupnost dojema. Zato Sodišče med drugim sprašuje, ali je tak omejen sodni nadzor v skladu z direktivo.

Sodišče v sodbi z današnjega dne najprej ugotavlja, da morata biti v skladu z direktivo pravica cerkva (in drugih organizacij, katerih etika temelji na veri ali prepričanju) do avtonomije na eni strani in pravica delavcev, da se jih, zlasti pri zaposlovanju, ne diskriminira na podlagi vere ali prepričanja, na drugi strani predmet tehtanja za zagotovitev pravičnega ravnotežja.

Sodišče meni, da mora biti tako tehtanje v primeru spora predmet nadzora s strani neodvisnega organa in nazadnje nacionalnega sodišča.

Zato mora biti mogoče, kadar cerkev (ali druga organizacija, katere etika temelji na veri ali prepričanju) v utemeljitev akta ali odločbe, kot je zavrnitev prijave na delovno mesto pri njej,

¹ Direktiva Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 4, str. 79).

zatrjuje, da je vera glede na naravo zadevnih dejavnosti ali okvira, v katerem se te dejavnosti opravljajo, bistvena, legitimna in upravičena poklicna zahteva glede na etiko te cerkve (ali organizacije), da je taka trditev predmet učinkovitega sodnega nadzora. Sodišče, ki obravnava zadevo, mora preveriti, ali so v vsakem posameznem primeru merila, ki jih direktiva določa za tehtanje morebiti nasprotujočih si pravic, izpolnjena.

Sodišče v zvezi s tem pojasnjuje, da nacionalna sodišča načeloma niso pristojna izreči se o etiki, na kateri temelji navedena poklicna zahteva, kot taki. Morajo pa za vsak primer posebej ugotoviti, ali so glede na to etiko izpolnjena tri merila v zvezi z „bistveno, legitimno in upravičeno“ zahtevo.

Zato morajo nacionalna sodišča preveriti, ali navedeno zahtevo glede na etiko cerkve (ali zadevne organizacije) nujno in objektivno narekujejo narava ali pogoji izvajanja zadevne poklicne dejavnosti. Poleg tega mora biti ta zahteva v skladu z načelom sorazmernosti, to pomeni, da mora biti primerna in ne sme presegati tistega, kar je nujno za uresničitev postavljenega cilja.

Nazadnje, glede problematike, povezane z dejstvom, da direktiva Unije načeloma nima neposrednega učinka med posamezniki, ampak zahteva prenos v nacionalno pravo, Sodišče opozarja, da morajo nacionalna sodišča nacionalno pravo, s katerim je prenesena direktiva, v največji meri razlagati v skladu z njo.

Če se izkaže, da nacionalnega prava, ki se uporablja (v tem primeru nemški splošni zakon o enakem obravnavanju), ni mogoče razlagati v skladu z Direktivo o prepovedi diskriminacije, kakor jo razlaga Sodišče v sodbi z današnjega dne, Sodišče navaja, da nacionalno sodišče, ki odloča o sporu med posameznikoma, ne sme uporabiti nacionalnega prava.

Ker se uporablja Listina, mora nacionalno sodišče namreč zagotoviti pravno varstvo, ki za pravne subjekte izhaja iz prepovedi vsakršne diskriminacije, ki temelji na veri ali prepričanju (člen 21 Listine, ta prepoved ima lastnost zavezujoče norme kot splošno načelo prava Unije), in iz pravice do učinkovitega sodnega varstva (člen 47 Listine). Tako ta prepoved diskriminacije kot tudi pravica do učinkovitega sodnega varstva sami po sebi zadostujeta za to, da imajo posamezniki pravico, na katero se lahko kot tako sklicujejo v sporu z drugim posameznikom na področju, ki spada pod pravo Unije.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so dostopni na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106